

od tyłu miesiący funkcjonuje tzw. pakiet antykrzysowy. Zdaniem związkowych ekspertów po pierwsze, spóźniony, po drugie nieskuteczny. WIĘCEJ » STRONA 8

W nadchodzącym 2010 roku zdrowia, szczęścia, pomyślności, sukcesów w życiu zawodowym i osobistym wszystkim Czytelnikom życzy zespół redakcyjny Tygodnika Śląsko-Dąbrowskiego. Mamy nadzieję, że grono członków i sympatyków Solidarności, a tym samym naszych Czytelników, będzie w 2010 roku rośło jeszcze szybciej, niż w mijającym 2009 roku.

Rośnie świadomość, że zorganizowani mają lepiej. W tym roku o blisko 5 procent wzrosła liczba członków Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności.

Jest nas więcej niż rok temu

Cieszy fakt, że mimo ataków na związki zawodowe, mimo zmasowanej krytyki idei zrzeszania się pracowników w organizacjach związkowych, do Solidarności zapisują się młodzi ludzie – mówi Piotr Duda, szef Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności. Jego zdaniem, wśród pracowników wzrosła świadomość, że negocjując z pracodawcą w pojedynkę, mają niewielkie szanse na sukces. Wzrosła świadomość, że zorganizowani rzeczywiście mają lepiej.

– Młodzi ludzie, gdy przychodzą do pracodawcy na rozmowę kwalifikacyjną mają przekonanie, że są w stanie góry przenosić. Gdy już trochę popracują, wiedzą, że rozmowa kwalifikacyjna to była fraszka w porównaniu z próbą negocjacji, dotyczących poprawy warunków pracy i płacy – podkreśla Duda.

Obecnie Solidarność w naszym regionie liczy ponad 105 tys. członków. Od 1 stycznia do 23 grudnia powstały i funkcjonują 22 nowe organizacje związkowe. 16 z nich już wybrało swoje władze. To zestawienie nie obejmuje organizacji, które zostały zarejestrowane, ale

Nowe organizacje związkowe „S” zakładają młodzi ludzie, którzy mają świadomość, że w pojedynkę mają niewielkie szanse na udane negocjacje z pracodawcą.

z różnych powodów trzeba je było wykreślić z rejestru. Jedną z najczęstszych przyczyn krótkiego istnienia części nowopowstałych organizacji jest fakt, że pracownicy zakładają związek dopiero wtedy, gdy szefowie wręczą im wypowiedzenie. Wtedy na organizowanie się jest już niestety za późno.

Największym chyba tegorocznym sukcesem jest powstanie dwóch organizacji związkowych w Międzynarodowym Porcie Lotniczym w Pyrzowicach. – Tam „na dzień dobry” zapisało się ok. 100 pracowników. Sukces jest tym większy, że przeciętna wieku nowych członków to 25-30 lat – mówi Stanisław Wierzbicki z Biura Ewidencji Związkowej Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności.

Foto: TSD

Do Solidarności w porcie lotniczym w Pyrzowicach „na dzień dobry” zapisało się 100 pracowników

Jeśli chodzi o branże, których pracownicy w tym roku postanowili zakładać związki, to trudno wskazać jakiś konkretny klucz. Większość tych nowych organizacji związkowych powstało w szeroko pojętym sektorze

usług i służb publicznych, w gminnych zakładach komunalnych, w spółdzielniach mieszkaniowych, w straży pożarnej i w ośrodkach pomocy społecznych

Trudna sytuacja panuje w handlu i w sieciach su-

permarketów. Choć wśród pracowników zapał do organizowania się jest wielki, to równie wielkie są przeszkody stawiane przez pracodawców. A zastraszanie to wręcz norma. Wielu pracowników jest zatrudnionych

na podstawie umów na czas określony, łatwo ich zwolnić i po prostu boją się, że stracą pracę. - Najbardziej odważni i zdeterminowani podejmują próby skorzystania ze swoich praw do tworzenia organizacji związkowych i udaje się im osiągnąć sukces. Takim sukcesem na pewno było powołanie organizacji związkowej w sieci supermarketów Jysk – podkreśla Wierzbicki.

Zarejestrowanie organizacji związkowej Solidarności nie wymaga jakiś długotrwałych biurokratycznych procedur. -A na pewno wymaga mniej „papierkowych” zabiegów niż ubieganie się o pożyczkę czy chwilówkę. Nasz statut jest tak skonstruowany, że nie trzeba chodzić do sądu. Wystarczy przyjechać do siedziby Zarządu Regionu i złożyć odpowiedni wniosek. Formularz wniosku można pobrać na naszej stronie internetowej www.solidarnosc-kat.pl – mówi Stanisław Wierzbicki.

Ostatnią organizację związkową w tym roku rejestrowano trzy dni przed Wigilią, 21 grudnia. To zakładowa organizacja w Komendzie Powiatowej Straży Pożarnej w Będzinie.

GRZEGORZ PODŻORYN

Kryzys ominął Fiata, ale ominęły też podwyżki

Walka o podwyżki to główny cel Solidarności w Fiat Auto Poland w nadchodzącym roku. Tysią fabrykę Fiata ominął kryzys. Zakład zdecydowanie pobit zeszłoroczny rekord produkcji i 2009 rok zamknie liczbą 606 tysięcy sztuk wyprodukowanych aut. Tymczasem płace stoją w miejscu, czyli realnie spadają.

– Domagamy się 650 zł brutto podwyżki zbiorowej i żądamy od dyrekcji natychmiastowego rozpoczęcia rozmów w tej sprawie – mówi Wanda Stróżyk, przewodnicząca Solidar-

Rekordowa produkcja, ale podwyżek nie widać

ności w Fiacie. Podkreśla, że w przypadku braku rozmów, związek w styczniu rozpocznie czynną akcję protestacyjną, na początku w formie pikiet i wieców przed bramą zakładu.

Stróżyk przyznaje, że Solidarność już w styczniu 2009 roku domagała się podwyżki płacy zasadniczej, ale jej działania zostały zablokowane przez inne organizacje związkowe, który zgodziły się na dwie jednorazowe premie. - Kryzysowa sytuacja na rynku budziła obawy również wśród załogi, więc postanowiliśmy dać czas dyrekcji.

Ale już od kilku miesięcy nie ma wątpliwości, że kryzys FAP nie dotknął, a wręcz przeciwnie pomógł fabryce. Rekordy produkcji i wydajności muszą znaleźć odzwierciedlenie w płacach załogi. Ciągła praca w nadgodzinach niszczy zdrowie pracowników, a rekompensata w postaci jednorazowych premii to za mało – podkreśla przewodnicząca Solidarności w Fiacie.

Brak podwyżek w Fiacie budzi tym większe zdziwienie, że nawet w gliwickiej fabryce Opla, mocno dotkniętej przez kryzys

i zmuszonej do ograniczenia produkcji, szefowie General Motors Europe zgodzili się na podwyżki dla pracowników. Nie są to może oszałamiające wzrosty, bo ok. 3-procentowa podwyżka równoważy inflację. Ale sam fakt jej przyznania pokazuje, że szefowie firmy doceniają wysiłek i wyrzeczenia pracowników. – Już najwyższy czas, aby również dyrekcja FAP doceniła wysiłek i wyrzeczenia swojej załogi, i wreszcie podniosła zasadnicze pensje pracowników – podkreśla przewodnicząca Solidarności.

POD

LICZBA tygodnia

11,4 proc.

wyniosło na koniec listopada bezrobocie w Polsce, wobec 11,1 proc w październiku. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy wyniosła w końcu listopada 1 mln 811,1 tys. osób i była wyższa niż przed miesiącem o 66,8 tys., czyli o 3,8 proc. W stosunku do liczby bezrobotnych zarejestrowanych przed rokiem liczba ta była wyższa o 412,7 tys. osób. Najwyższe bezrobocie utrzymywało się nadal w województwach: warmińsko-mazurskim (19,4 proc.) i zachodniopomorskim (15,7 proc.). Najniższe było w województwach: wielkopolskim (8,7 proc.), mazowieckim (8,8 proc.) i śląskim (8,9 proc.).

GUS podała, że na koniec listopada 460 zakładów pracy zadeklarowało zwolnienie w najbliższym czasie 35,7 tys. pracowników, w tym z sektora publicznego 14,8 tys. osób.

TRZY pytania

Damian Jonak, mistrz świata federacji WBC, członek Solidarności

Dla mnie liczą się treningi i walka

19 grudnia podczas gali w Schwerin jednogłośnie pokonałeś na punkty Francuza Nicolasa Guisseta. Jesteś zadowolony z tego, co pokazałeś na ringu?

To była walka, do której wreszcie mogłem się w miarę normalnie przygotować. Poprzednie pojedynki toczyłem w dość nerwowej atmosferze, wynikającej ze zmiany promotora. To było widać, walki były szarpane, bo nie mogłem się do nich właściwie przygotować. A teraz, przy nowym trenerze, miałem spokój, mogłem zastosować nowe elementy treningu. To było widać. Było może trochę przestrzelonych akcji, ale widać, że wszystko idzie w dobrą stronę. W nowym roku powinno być jeszcze lepiej. Wprawdzie wciąż pewne zamieszanie będzie mi towarzyszyć, bo mój poprzedni promotor chce się ze mną sądzić, ale ja się tym nie przejmuję. Dla mnie liczą się treningi i walka.

Najbliższy pojedynek w Spodku będzie najważniejszy w karierze Damiana Jonaka.

Twoje plany na 2010 rok?

Założyłem sobie, że w tym roku wejdę stopień wyżej i to się uda. Już 6 marca będę walczył podczas wielkiej gali w katowickim Spodku. Organizują ją Andrzej Grajewski wspólnie z Dariuszem Michalczewskim. To daje gwarancję udanej imprezy, bo przypominę, że Grajewski odpowiadał za organizację pojedynków Tigera, gdy ten walczył o mistrzostwo świata. Zapowiada się wielkie święto boksu w Katowicach. Gdy podpisywałem kontrakt z Andrzejem Grajewskim, zastrzegłem w nim, że jedną walkę

każdego roku stoczę na Śląsku, więc wszystko idzie po mojej myśli. To będzie pojedynek o pas interkontynentalny WBA, moim przeciwnikiem będzie Włoch. Jeśli wygram to mam szansę, by jesienią walczyć o mistrzostwo świata. Pojedynek w Spodku będzie więc najważniejszy w mojej karierze.

Jak spędziłeś święta? Co z Sylwestrem?

Boże Narodzenie było rodzinne, w domu. We wrześniu urodziła nam się Laura i wreszcie mieliśmy więcej czasu dla siebie. To wspaniałe uczucie zajmować się córką. Może Sylwestra też spędzimy w domu, choć z drugiej strony żona nigdzie ostatnio nie wychodzi, więc nie wykluczam, że wyskoczmy na kilka godzin do znajomego klubu w Tarnowskich Górach. Najpierw jednak trzeba nakarmić i uśpić małą...

WG

Świąteczna pomoc jaworznickiej Solidarności

Już po raz piąty związkowcy z jaworznickiej Solidarności zorganizowali świąteczną akcję pomocy najuboższym mieszkańcom miasta. W tym roku zrezygnowali jednak z wigilii na rynku i wszystkie zgromadzone środki przeznaczyli na zakup paczek żywnościowych. Pomoc trafiła do 60 rodzin, najczęściej wielodzietnych, które z różnych powodów znalazły się w trudnej sytuacji finansowej.

– Dzięki hojności, nie tylko komisji zakładowych z terenu Jaworzna, ale również naszych pracodawców zebraliśmy 10 tysięcy złotych – mówi Bogdan Biś, wiceprzewodniczący Śląsko-Dąbrowskiej Solidarności. Zaznacza, że związkowcom udało się zebrać więcej pieniędzy niż w latach poprzednich, dlatego świąteczna pomoc dotarła do większej liczby potrzebujących rodzin.

Paczki z żywnością zostały rozdzielone pomiędzy trzy ośrodki: Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju EX ANIMO w Szczakowej, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą na Osiedlu Stałym oraz Parafię Rzymskokatolicką pw. św. Brata Alberta w Jaworznie-Pieczyskach. Wcześniej instytucje te wspólnie z MOPS-em same wytypowały osoby najbardziej potrzebujące wsparcia.

– Udało nam się spotkać z tymi rodzinami, wręczyć im paczki, porozmawiać i przekazać świąteczne i noworoczne życzenia – dodaje Bogdan Biś.

Komisja Zakładowa Solidarności z Zakładu Górniczego Sobieski, podobnie jak w latach poprzednich, ufundowała również wigilijny poczęstunek dla podopiecznych Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej na Osiedlu Stałym.

AK

Podziękowania

Sekcja Terenowa NSZZ Solidarność Miasta Jaworzna dziękuje wszystkim osobom i instytucjom, które przyłączyły się do świątecznej akcji pomocy najuboższym mieszkańcom naszego miasta. W szczególności pragniemy podziękować:

- Prezydentowi Jaworzna Pawłowi Silbertowi oraz Radzie Miasta
- Zarządowi Południowego Koncernu Energetycznego Elektrowni Jaworzno III
- Zarządowi Południowego Koncernu Węglowego
- Fundacji Energetyka na Rzecz Polski Południowej
- Zarządowi SKOK Jaworzno
- Firmie Knauff
- Firmie DB Schenker
- Przedsiębiorstwu Świadczeń Zdrowotnych i Promocji Zdrowia Elvita-Jaworzno III sp. z oo
- Stowarzyszeniu Ochrony Zdrowia Pracowników Południowego Koncernu Węglowego
- Stowarzyszeniu Kupców Manhattan
- Firmie Pastel

INNI napisali

Ustawić historyków

Nowa ustawa o IPN ma, według deklaracji jej projektodawców, odebrać Prawu i Sprawiedliwości tę instytucję.

W języku PO odbieranie PiS oznacza podporządkowanie sobie. Święta się zbliżają, spróbujmy więc dostrzec w nowej ustawie iskrę nadziei. Hasłem PO jest otwarcie archiwów dla wszystkich. Byłoby to przedsięwzięcie niezwykle pozytywne oddające nam naszą historię. Czy możemy na to liczyć?

Projektodawca ustawy Arkadiusz Rybicki powiedział w TOK FM: "IPN będzie pod rządami nowej ustawy i, mam nadzieję, nowej Rady IPN złożonej właśnie z historyków, i to takich doświadczonych, wpuści tam po prostu innych badaczy, którzy na podstawie tych samych źródeł będą mogli może inaczej interpretować tę historię. Myślę, że to tych młodych historyków też w jakiś sposób ustawi".

Wydawałoby się, że otwarcie archiwów to odsłonięcie faktów, okazuje się jednak, że mają być one opatrzone interpretacjami. I to innymi niż dotychczas. A co jeśli fakty nie będą chciały się poddać nowym interpretacjom, nawet gdy pośpieszą z nimi "doświadczeni historycy"?

Oburzenie PO i osobiście lidera tej partii wywołała książka historyków IPN Sławomira Cenkiewicza i Piotra Gontarczyka "SB a Lech Wałęsa". Książka pokazywała fakty – nie kwestionował ich żaden historyk, który ją przeczytał. Owszem, wielu z tych, którzy nie tylko do niej nie zajrzeli, ale nawet chwaliłi się tym, potępiało ją w czambuł i zarzucało jej fałszerstwa. Skądinąd, poczucie intelektualno-towarzystwiej bezkarności tego typu osobników dużo mówi o naszym kraju. Z całego robionego przez nich rejdachu

Foto: internet

można było zrozumieć, że Wałęsa jest naszym dobrem narodowym (a z pewnością dobrem PO), którego nie wolno dotykać palcem historyka.

Okazuje się, że dotyczy to nie tylko Wałęsy. Także informacje IPN potwierdzające agenturalną działalność Aleksandra Kwaśniewskiego uznane zostały przez premiera Tuska za powód do zasadniczych zmian w tej instytucji. Ten rzeczowy model polemiki historycznej każe sądzić, że chodzi nie tyle o otwieranie, ile o ustawianie, na początku historyków, a potem historii.

» blog.rp.pl/wildstein, 21 grudnia 2009

Można odmówić pracy w niskich temperaturach

Jednym z podstawowych obowiązków pracodawcy jest zapewnienie odpowiedniej temperatury w pomieszczeniach, w których jest wykonywana praca. O przestrzeganie tego wymogu zaapeluje dziś Główny Inspektor Pracy.

Temperatura w miejscu pracy powinna być dostosowana do metod, jakie wykorzystują pracownicy w trakcie wypełniania swoich zadań oraz wysiłku fizycznego, jaki jest konieczny do ich wykonania. Nie może być jednak niższa niż 14°C (chyba, że ze względu na stosowane technologie jest to niemożliwe, bo np. podwładny pracuje w chłodni). Tak wynika z rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (t.j. Dz.U. z 2003 r. nr 169, poz. 1650, z późn. zm.)

– W przypadku prac wykonywanych w biurze oraz lekkich prac fizycznych temperatura nie powinna spadać poniżej 18°C – mówi Katarzyna Grzybowska, prawnik z Kancelarii Michałowski, Stefański Adwokaci.

Odmienne wymogi bhp dotyczą prac wykonywanych na zewnątrz lub w pomieszczeniach nieogrzewanych. Takie stanowiska pracy powinny być tak zorganizowane i usytuowane, aby pracownicy byli chronieni przed zmieniającymi się warunkami atmosferycznymi, czyli m.in. temperaturą, opadami i wiatrem. Pracodawca musi zapewnić im pomieszczenie, w którym będą oni mogli rozgrzać się, podgrzać posiłek lub zmienić odzież. Temperatura w pomieszczeniu nie może być niższa od 16°C, a całkowita jego powierzchnia musi wynosić co najmniej 8 mkw. Jeśli firma nie może spełnić tego obowiązku, powinna dostarczyć im np. koksowniki.

Jeżeli warunki pracy nie odpowiadają przepisom bhp i stwarzają bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia pracownika lub osób postronnych, podwładny może powstrzymać się od wykonywania obowiązków i zawiadomić o tym przełożonego. Za czas ten będzie mu przysługiwać wynagrodzenie.

» *Dziennik Gazeta Prawna*, 22 grudnia 2009, Łukasz Guza

Teksty i porady prawne pochodzą z serwisu pravo-pracy.pl. Serwis pravo-pracy.pl skoncentrowany jest wokół tematyki prawa pracy. Strona udostępnia artykuły oraz odpowiedzi na zapytania internautów dotyczące m.in. kwestii wynagrodzeń, czasu pracy, odpraw, odpowiedzialności pracownika, urlopu, wypowiedzenia umowy, przepisów BHP, mobbingu. W serwisie również: porady prawne on-line, aktualności prawne, praktyczne poradniki w formacie PDF oraz największe w Polsce forum z zakresu prawa pracy.

Ustawa Kodeks pracy:

Jak sporządzać plan urlopów?

P przed rozpoczęciem kolejnego roku część pracodawców ustala plan urlopów, który ma pomóc w organizacji czasu pracy, a w szczególności zapewnić normalny tok pracy w trakcie danego roku.

Plan urlopów to pomocne narzędzie pracy – można dzięki niemu pogodzić interes pracodawcy, któremu zależy na nieprzerwanym funkcjonowaniu zakładu pracy, i prawo pracownika do płatnego, corocznego wypoczynku. Stworzenie planu może ponadto ułatwić takie wykorzystanie urlopów, by do minimum ograniczyć ilość dni niewykorzystanych. Dzięki temu nie dojdzie do niepotrzebnej kumulacji dni urlopowych w latach kolejnych.

Nie wszyscy pracodawcy zobowiązani są do tworzenia planu, w którym określa się terminy urlopów pracowniczych w danym roku kalendarzowym. Prawo zezwala zrezygnować z ustalania planu urlopów wtedy, gdy pracodawca uzyska zgodę zakładowej organizacji związkowej na rezygnację z planu. Także pracodawca, w którego zakładzie pracy nie działa or-

ganizacja związkowa, może podjąć decyzję, by nie tworzyć planu urlopów. W takich przypadkach pracodawca ustali termin urlopu wypoczynkowego po porozumieniu z pracownikiem.

W niniejszej aktualności przypomniemy chcemy podstawowe zasady tworzenia planu urlopów.

1. Sporządzając plan urlopów, pracodawca powinien pamiętać, aby nie umieszczać w planie części urlopu udzielanego zgodnie z art. 1672 K.p., czyli urlopu na żądanie. Pracodawca jest bowiem zobowiązany udzielić tej części urlopu na żądanie pracownika i w terminie przez niego wskazanym. Część urlopu, która nie powinna być ujęta w planie urlopów, nie może obejmować więcej niż czterech dni urlopu w każdym roku kalendarzowym. Oznacza to, że pozostała ilość dni urlopowych, którymi dysponuje pracownik, powinna być rozdysponowana w planie urlopów.
2. Pracodawca – zgodnie z art. 163 § 1 K.p. – zobowiązany jest uwzględnić nie tylko konieczność zachowania

normalnego toku pracy, ale także wnioski pracowników. Pracownicy mogą w tym celu przekazać pracodawcy informację np. o terminach planowanych wyjazdów, wykupionych wczasach itp.

3. Tworząc plan urlopów, należy uwzględnić urlop zaległy, który zgodnie z przepisami powinien być wykorzystany do końca pierwszego kwartału kolejnego roku. Urlop taki powinien być udzielany w pierwszej kolejności, przed urlopem bieżącym.
4. Plan urlopów nie musi obejmować całego roku, może być sporządzony na okresy krótsze, dzięki czemu założenia w nim przyjęte są realniejsze i konkretniejsze, łatwiej będzie też na bieżąco korygować zapisy planu.
5. W razie konieczności wprowadzenia dość istotnych zmian w planie urlopów dopuszczalna jest jego korekta. Zgodnie z przepisami Kodeksu pracy w uzasadnionych sytuacjach plan urlopów zostanie skorygowany z mocy samego prawa (np. w przypadkach wymienionych w art. 165

i 166 K.p.), przy czym nie wykorzystany urlop lub jego część powinny być udzielone w terminie późniejszym, uzgodnionym z pracodawcą. W pozostałych zaś przypadkach, kiedy o zmianę w planie urlopów wnioskuje pracownik, na dokonanie zmian potrzebna będzie zgoda pracodawcy. Plan może również ulec zmianie w przypadku zaistnienia szczególnych potrzeb pracodawcy, które uprawniają pracodawcę do przesunięcia terminu urlopu lub odwołania pracownika z urlopu.

6. Plan urlopów należy podać do wiadomości pracowników w sposób przyjęty u danego pracodawcy. Można więc plan urlopów np. wywiesić na tablicy ogłoszeń lub rozesłać pocztą elektroniczną do wszystkich pracowników.

Prawidłowo sporządzony plan urlopów pozwoli łatwiej dostosować nieobecności pracowników, spowodowane wykorzystaniem urlopu, do potrzeb i aktualnej sytuacji zakładu pracy.

DOROTA KRIGER

Tekst pochodzi z serwisu pravo-pracy.pl.

Ważne wskaźniki

» Minimalne wynagrodzenie za pracę (od 1 stycznia 2010 r.):	1.317 zł
» Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (w III kwartale 2009 r.):	3.113,86 zł
» Zasiłek dla bezrobotnych (od 1 czerwca 2009 r.):	575,00 zł
» Najniższa emerytura (od 1 marca 2009 r.):	675,10 zł
» Emerytury – kwota bazowa (2008 r.):	2.578,26 zł
» Przychód niezmnijający świadczeń emerytów, którzy nie ukończyli 60 lat (kobiety) i 65 lat (mężczyźni): do 2.179,70 zł (równowartość 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w III kwartale 2009 r.)	
» Przychód zmniejszający świadczenia emerytów, którzy nie ukończyli 60 lat (kobiety) i 65 lat (mężczyźni): powyżej 2.179,70 zł do 4.048,10 zł (od 70% do 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w III kwartale 2009 r.)	
» Przychód zawieszający wypłatę świadczenia emerytów, którzy nie ukończyli 60 lat (kobiety) i 65 lat (mężczyźni): powyżej 4.048,10 (powyżej 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w III kwartale 2009 r.)	
» Renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy i renta rodzinna (od 1 marca 2009 r.):	675,10 zł
» Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy (od 1 marca 2009 r.):	519,30 zł

Informacja Regionalnej Komisji Wyborczej

Regionalna Komisja Wyborcza przypomina organizacjom zakładowym i międzyzakładowym, że zgodnie z Uchwałą KK nr 2/09 ws. kalendarza wyborczego na kadencję 2010–2014 **wyboru władz organizacji zakładowej, międzyzakładowej oraz zakładowej organizacji koordynacyjnej można dokonać w okresie od 1 grudnia 2009 r. do 31 marca 2010 r.**

Regionalna Komisja Wyborcza przypomina również, że przygotowanie i przeprowadzenie wyborów jest zadaniem komisji zakładowej/ międzyzakładowej lub zakładowej/ międzyzakładowej komisji wyborczej. RKW natomiast nadzoruje wybory w organizacjach związkowych.

Informacji i odpowiedzi na pytania związane z wyborami udzielają:

- **Bogdan Biś** – Przewodniczący RKW, tel. 032 353 84 25 w. 230; 601 516 165
  - **Krzysztof Hus** – Z-ca Przewodniczącego RKW, tel. 032 353 84 25 w. 428; 693 410 281
  - **Jadwiga Piechocka** – Z-ca Przewodniczącego RKW, tel. 032 353 84 25 w. 428; 509 659 721
  - **Robert Odyjas** – Sekretarz RKW, tel. 032 353 84 25 w. 107; 603 661 200
- lub e-mail: zagraniczne@solidarnosc-kat.pl, lub region@solidarnosc-kat.pl.

Dokumentacja wyborcza jest dostępna na stronie internetowej www.solidarnosc-kat.pl oraz w Zarządzie Regionu – Biurze Ewidencji a także Biurze ds. Rozwoju i Szkoleń Związkowych oraz Współpracy Zagranicznej.

Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych:

„Urlop pod gruszą” a zaległy urlop

Wiem, że aby otrzymać dofinansowanie urlopu z zakładowego funduszu świadczeń (tzw. urlop pod gruszą), niezbędne jest co najmniej jednorazowe „wzięcie” urlopu trwającego nieprzerwanie 2 tygodnie. Czy najpierw muszę wykorzystać urlop z poprzedniego roku i dopiero potem, aby dostać dofinansowanie, wziąć 2 tygodnie z nowej puli?

Pracodawcy, którzy wedłuz stanu na dzień 1 stycznia danego roku zatrudniają mniej niż 20 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, mogą wypłacać pracownikom świadczenie urlopowe.

Zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych pracodawcy, o których mowa wyżej, wypłacają świadczenia urlopowe, zamiast tworzyć zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Pracodawca, który zdecydował się w taki sposób dofinansować urlop pracownika, wypłaca świadczenie urlopowe tylko raz w roku, ale każdemu pracownikowi.

Warunkiem otrzymania świadczenia urlopowego – zgodnie z art. 3 ust. 5 przywołanej ustawy – jest skorzystanie przez pracownika w danym roku kalendarzowym z urlopu

wypoczynkowego w wymiarze co najmniej 14 kolejnych dni kalendarzowych. Warto w tym miejscu powiedzieć, że do dni tych wliczane są nie tylko dni robocze, ale także dni wolne, niedziele i święta.

Żaden przepis nie uzależnia wypłaty świadczenia od charakteru tego urlopu, tzn. czy jest to urlop zaległy, czy bieżący.

Pracownik, który otrzymał świadczenie urlopowe, wykorzystując urlop zaległy, nie otrzyma tego świadczenia w tym samym roku w terminie późniejszym, podczas korzystania z urlopu bieżącego, nawet jeśli urlop ten będzie trwał nie-

przerwanie co najmniej 14 dni. Nie jest więc możliwa sytuacja, w której pracownik otrzyma od jednego pracodawcy świadczenie urlopowe w ciągu jednego roku dwa razy.

Jeśli pracownik, którego pracodawca wypłaca świadczenie urlopowe, uda się na co najmniej 14-dniowy urlop zaległy, to pracodawca najpóźniej w ostatnim dniu przed rozpoczęciem tego urlopu będzie zobowiązany wypłacić takiemu pracownikowi stosowne świadczenie.

DOROTA KRIGER

Tekst pochodzi z serwisu pravo-pracy.pl.

TYGODNIK
ŚLĄSKO-DĄBROWSKI NSZZ „Solidarność”

Wydawca:
Zarząd Regionu
Śląsko-Dąbrowskiego
NSZZ „Solidarność”

ul. Floriana 7
40-286 Katowice
www.solidarnosc-kat.pl
tygodnik@solidarnosc-kat.pl
tel. 032 253-72-54

TYGODNIK ŚLĄSKO-DĄBROWSKI: ISSN 1732-3940 | **WYDAWCA:** Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność” | **ADRES REDAKCJI:** 40-286 Katowice, ul. Floriana 7, tel. 032 253-72-54 | **REDAGUJE ZESPÓŁ:** Beata Gajdziszewska (Redaktor naczelny), Wojciech Gumułka (Kierownik Biura Informacyjno-Wydawniczego, Rzecznik ZR), Agnieszka Konieczny, Grzegorz Podzomy | **REDAKTOR TECHNICZNY:** Krzysztof Woźniak | **SKŁAD I ŁAMANIE:** Krzysztof Woźniak | **REKLAMA:** ZR pok 104, tel. 032 353-84-25 wew. 104, e-mail: tygodnik.reklama@solidarnosc-kat.pl | **DRUK:** Agora Poligrafia sp. z o.o., Tychy | **LAYOUT:** STUDIO PRESS, Michał Dutka, www.studiopress.pl

SEKRETARIAT OGÓLNY ZR: tel./fax 032 253-78-00 | **BIURO PRZEWODNICZĄCEGO:** tel. 032 258-98-56, tel./fax 032 253-73-73 | **BIURO EKONOMICZNO-PRAWNE:** tel. 032 253-75-08, e-mail: prawne@solidarnosc-kat.pl | **BIURO DS. ROZWOJU I SZKOLEŃ ZWIĄZKOWYCH ORAZ WSPÓŁPRACY ZAGRANICZNEJ:** Biuro Szkoleń i Zagraniczne – tel./fax 032 353-84-25 wew. 428 i 223, e-mail: zagraniczne@solidarnosc-kat.pl | **Rozwój Związku** – tel. 032 353 84 25 wew. 107, e-mail: organizator@solidarnosc-kat.pl | **BIURO DS. EWIDENCJI ZWIĄZKOWEJ:** tel./fax 032 206-85-20, e-mail: ewidencja@solidarnosc-kat.pl | **BIURO FINANSOWO-KSIĘGOWE:** tel./fax 032 253-76-70, **Rozliczenie składek Związkowych** – tel. 032 206-85-77 | **BIURO ADMINISTRACYJNE:** tel. 032 353-84-25 wew. 199/103 | **REGIONALNA KOMISJA REWIZYJNA:** tel./fax 032 253-74-91, e-mail: rewizyjna@solidarnosc-kat.pl

BIURA TERENOWE ZR: **Bytom,** ul. Powstańców Warszawskich 34/4 i piętro, tel./fax 032 281-71-65, e-mail: bytom@solidarnosc-kat.pl | **Gliwice,** ul. Zwycięstwa 3/3p, tel. 032 230-89-30, tel./fax 032 231-25-27, e-mail: gliwice@solidarnosc-kat.pl | **Jastrzębie Zdrój,** ul. Zielona 16 A, tel./fax 032 473-19-74 i 032 473-23-59, e-mail: jastrzebiezdroj@solidarnosc-kat.pl | **Jaworzno,** ul. Grunwaldzka 35, tel./fax 032 615-17-11, e-mail: jaworzno@solidarnosc-kat.pl | **Pszczyna,** ul. 3 Maja 11, tel./fax 032 210-39-63, e-mail: pszczyna@solidarnosc-kat.pl | **Rybnik,** ul. Kościelna 7, tel./fax 032 422-73-25, e-mail: rybnik@solidarnosc-kat.pl | **Sosnowiec,** ul. Mościckiego 14 pok. 301-302, tel. 032 266-47-64, e-mail: sosnowiec@solidarnosc-kat.pl | **Tarnowskie Góry,** ul. Zamkowa 2, tel./fax 032 285-34-68, e-mail: tarnowskiegory@solidarnosc-kat.pl | **Tychy,** ul. Grota Roweckiego 44/04, tel./fax 032 227-56-36, e-mail: tychy@solidarnosc-kat.pl | **Zabrze,** ul. Wolności 289, tel./fax 032 275-39-02, e-mail: zabrze@solidarnosc-kat.pl | **Zawiercie,** ul. 11 listopada 2a, tel./fax 032 672-37-71, e-mail: zawiercie@solidarnosc-kat.pl

Funkcjonujący od 4 miesięcy pakiet antykryzysowy wykorzystywany jest głównie przez pracodawców. W naszym regionie nie widać jednak znaczących efektów jego stosowania.

MA 4 MIESIĄCE. I NIEWIELE MOŻE

Z badań przeprowadzonych przez firmę doradczą DGP wynika, że do połowy grudnia 337 przedsiębiorstw zawarło z pracownikami porozumienie w sprawie wydłużenia okresów rozliczeniowych czasu pracy. To rozwiązanie u pracodawców cieszyło się największą popularnością spośród wszystkich działań zawartych w pakiecie. Dzięki niemu mogą zwiększać lub zmniejszać wymiar czasu pracy podwładnych w zależności od potrzeb produkcji. Rządziej lub później zapłacą im też za nadgodziny. Mogą np. zaplanować, że w okresie koniunktury podwładni będą pracować także w soboty. Dni wolnych w zamian mogą udzielić im, gdy zapotrzebowanie na produkcję będzie mniejsze. Nie zapłacą wówczas pracownikom dodatku za pracę w godzinach nadliczbowych.

Wydłużenie okresu rozliczeniowego wymaga zmiany układu zbiorowego pracy lub zawarcia porozumienia ze związkami zawodowymi lub przedstawicielami pracowników. Z danych DGP wynika, że spośród 272 firm, które zastosowały to narzędzie, ponad połowa

Pracownicy znacznie słabiej niż pracodawcy korzystają z możliwości, jakie daje im pakiet antykryzysowy. Bardzo skromnych zresztą.

wybrała porozumienie się z przedstawicielstwem pracowników.

Strona społeczna ma wątpliwości. – Pracodawcy mają zbyt dużą swobodę w zawieraniu takich porozumień. Przepisy powinny zezwalać na ich podpisywanie tylko z tymi przedstawicielami pracowników, którzy są wybrani przez załogę w drodze głosowania – mówi Zbigniew Kruszyński z NSZZ Solidarność, członek zespołu monitorującego stosowanie ustawy antykryzysowej powołanego z inicjatywy resortu pracy. – To uniemożliwi wskazywanie członków przedstawicielstwa przez pracodawcę.

Drogę porozumienia się ze związkami wybrało 120 firm. Za ledwie 8 zmieniło układ zbiorowy. Zdecydowana większość porozumień przewiduje wydłużenie

Foto: TSD

Wśród nielicznych udogodnień dla pracowników pakiet przewiduje między innymi możliwość dostosowania czasu pracy do obowiązków wynikających z opieki nad dzieckiem

okresu rozliczeniowego do maksymalnego wymiaru 12 miesięcy.

Znacznie słabiej niż pracodawcy, ze swoich uprawnień wynikających z ustawy, korzystają natomiast pracownicy. Od sierpnia

mają np. prawo składać do pracodawcy wniosek o ustalenie indywidualnego rozkładu czasu pracy w związku z opieką nad dzieckiem. Dzięki temu w poszczególnych dniach mogliby rozpoczynać i kończyć pracę o różnych

godzinach. Ułatwiłoby im to godzenie obowiązków pracowniczych i rodzicielskich, np. korzystanie ze żłobków lub przedszkoli.

Z badań przeprowadzonych przez DGP wynika, że tylko nieliczni pracownicy wystąpili do pracodawców z takimi żądaniem. Po części dlatego, że wielu firmach takie mechanizmy funkcjonowały już wcześniej. Zostały wprowadzone bez rządowego patronatu. Inni natomiast bali się z tych możliwości skorzystać, ze względu na obawę spadku swojej atrakcyjności na rynku pracy.

Śląsko-Dąbrowska „S” na bieżąco monitoruje skutki wprowadzania pakietu w firmach w naszym regionie. Dane są zbierane podczas związkowych szkoleń czy normalnych spotkań związkowych. Wnioski nie są zbyt optymistyczne. – Rozwiązania zawarte w pakiecie niewiele zmieniły – ocenia Krzysztof Hus z Biura Szkoleń Zarządu Regionu. – Pakiet miał sens w wersji przygotowanej w marcu wspólnie przez pracodawców i związki zawodowe. Ale rząd go znacząco zmodyfikował. Zamiast skutecznej maszyny antykryzysowej pozostał zbiór prostych przypadkowych narzędzi.

WOJCIECH GUMUŁKA

Niepewność w Plastalu

Pracownicy gliwickiego Plastalu spędzili święta w atmosferze niepokoju o przyszłość. Wbrew wcześniejszym nadziejom grudnia aukcja spółki nie przyniosła rozstrzygnięcia i zakończyła się fiaskiem. Pierwsza odbyła w gliwickim sądzie na początku listopada.

– Niepowodzenie drugiej aukcji oznacza, że nadal czujemy się jakby zawieszeni w próżni – mówi przewodniczący zakładowej Solidarności w Plastalu Waldemar Piela. Podkreślił, że pracownicy najbardziej obawiają się utraty klientów, którzy zaniepokojeni problemami firmy zrezygnują z kontraktów.

Zatrudniający 760 pracowników Plastal zajmuje się produkcją plastikowych elementów do samochodów, przede wszystkim Fiata. Są to zderzaki, spoilery, kokpity oraz części tapicerki. Należąca do skandynawskiego koncernu spółka od dziesięciu lat funkcjonuje na terenie Katowickiej Strefy Ekonomicznej. Jej problemy spowodowane zostały ogłoszeniem bankructwa przez spółkę-matkę.

W maju 2009 roku sąd zdecydował o upadłości gliwickiego zakładu. Związkowcy z Solidarności podkreślają, że mimo takiej decyzji, firma w dalszym ciągu prowadziła produkcję i odzyskała rentowność. Obawiają się jednak, że brak potencjalnych inwestorów doprowadzi do zwolnień pracowników. Z niepokojem przyjmują też informacje napływające z innych zakładów koncernu o znacznych redukcjach zatrudnienia i wynagrodzeń.

AK

Gminy świetnie zarabiały na pensjach nauczycieli

– To skandal – tak związkowcy z oświatowej Solidarności oceniają wprowadzoną przez rząd, bez konsultacji ze stroną społeczną, zmianę w artykule ustawy Karta Nauczyciela.

W listopadzie zeszłego roku, dzięki staraniom Solidarności, w ustawie pojawił się zapis dotyczący wypłacania przez gminy do końca grudnia każdego roku dodatków wyrównawczych dla nauczycieli, jeśli ich średnie wynagrodzenie nie zostało spełnione. Teraz, na skutek wprowadzonej w nim zmiany, o miesiąc przesunięte zostały terminy wypłat tych środków.

– Zmiana w zapisie została wprowadzona bardzo szybko, w trybie „hazardowym”. Ale wcześniej rząd nas zapew-

niał, że nie będzie żadnych zmian w Kartie Nauczyciela. Propozycję zmiany przestano nam w ostatniej chwili i nie mieliśmy czasu na jej zaopiniowanie. Sejm przegłosował ją w ciągu jednego dnia – mówi Lesław Ordon, przewodniczący Regionalnej Sekcji Nauki i Oświaty NSZZ Solidarność.

Z informacji posiadanych przez oświatową Solidarność wynika, że wiele gmin przekazywało związkowi nieprawdziwe dane podczas corocznych negocjacji regulaminów wynagradzania. Samorządowcy informowali, że średnie wynagrodzenia nauczycieli są spełniane i przekonywali, że gminy wręcz skazane są na dopłacanie do oświaty.

– Wprowadzony, dzięki naszej determinacji, zapis do

Karty Nauczyciela ujawnił, że dużo gmin zarabiało na wynagrodzeniach nauczycieli. Poprzez niespełnianie ich średniej płacy zyskiwały nawet do 6 mln zł w skali roku. Pieniądze, które powinny trafić do kieszeni nauczycieli, były wydawane przez gminy na inne cele – informuje Ordon.

Przewodniczący podkreślił, że teraz samorządowcy będą musieli zwrócić „zoszczędzone” pieniądze. Dlatego, od blisko pół roku naciskali na rząd, by spowodował przesunięcie terminu wypłaty dodatków wyrównawczych na styczeń, bo przecież nowy rok budżetowy daje zadłużonym gminom nowe możliwości kredytowe.

BEATA GAJDISZEWSKA

Foto: TSD

Wspólna modlitwa, łamanie się opłatkiem, wspólne śpiewanie kolęd, rozmowy i wspomnienia. W przededniu Świąt Bożego Narodzenia, na uroczystym spotkaniu opłatkowym, zbrali się członkowie Regionalnego Sekretariatu Emerytów i Rencistów NSZZ Solidarność, aby złożyć sobie świąteczne życzenia.